

Dan Stoica: “Cultura română mai mică decât a cui?”

🕒 Acum 46 minute 👁 19 Vizualizari 📖 4 Timp de citire

Dintr-un complex de inferioritate pe care îl înțeleg tot mai puțin de când locuiesc în Occident de decenii, românii își neagă poporul și mai ales cultura considerându-le „minore”.

Cultura română mai mică decât a cui? Mai știți gluma aia cu „ce-i mai mică și mai mică decât „vaginul” de furnică?”

La fel e și cu cultura occidentală (cel puțin cu cea anglo-saxonă) și așa ajungem la tema și întrebarea postării: Cultura americană o cultură cancerigenă?

Sunt multe lucruri (trecute cu vederea, pentru că nu prea te lasă să ridici capul cei de peste ocean) care duc la această concluzie.

1. Nu au o limbă proprie care să stea la baza acestei culturi.
2. Nu au o geografie proprie, și mai ales mijloace culturale proprii. Și geografia dar și uneltele culturale sunt de împrumut.

Și dovada cea mai izbitoare:

3. De două secole și jumătate nu au ajuns să formeze un popor. (un subconștient colectiv unitar)

America e un stat (cel mai puternic) cu o populație care nu se adună într-un popor.

Acum nici nu poți avea pretenții prea mari. Au trecut numai trei secole și jumătate de când o ceată de dizidenți

Așa începe istoria Americii.

Majoritatea noilor veniți vor fi răpuși de boli și de o natură care nu le era la îndemână. Vor trebui mai multe valuri de emigranți ca să se creeze colonii stabile și un șir de războaie cu indigenii și puterile înconjurătoare ca să se formeze noul stat (de fapt o formațiune hibridă de teritorii care și azi se numesc Statele Unite)

Formula de USA s-a finalizat abia în 1894 odată cu alipirea Hawai-ului. Deci la mai mult de un secol de la declarația de independență.

Și ce treabă are asta cu cultura?

Păi are. Pentru că tot așa cum populația e de împrumut și structurile culturale aduse de aceste grupuri umane sunt eterogene și nu se lipesc una cu alta decât cu greu.

Cultura americană e un fel de bazar în care apar și lucruri excepționale, dar care e dominată de produse mediocre. E o cultură mercantilă care se bazază pe mărirea pieței de desfacere și nu pe adâncirea spirituală care e proprie oamenilor locului.

Show business a înghițit „tradiția” a monetizat-o și a făcut-o „de export”

În cultură Made in USA e echivalentul a ceea ce este în industria de bunuri Made in China.

Totul se cumpără și se vinde. Criteriile nu sunt valoarea culturală ci valoarea de piață.

Cele mai bune filme americane nu sunt cele mai profunde ci cele mai vizionate. De aceea în anii 40 nu marile filme ale lui Orson Wells (Cetățeanul Kane) domină ci „Pe aripile vântului” pentru că era cel mai văzut film (și așa rămâne până prin anii 70)

Nu e ciudat că cel mai apreciat de critică film american e trilogia Godfather (Nașul) care e un film mare dar care cultural e de fapt italian ca formă și simțire?

Și cei mai apreciați regizori de westernuri (un gen care e clar arondat vestului american) sunt fie irlandezi (Ford), fie evrei (Zinemann), fie italieni (Sergio Leone), cei mai mari comici sunt englezi (Chaplin) sau din cartierul doi vienezi (Billy Wilder)?

O să îmi spuneți că există jazz-ul ca formă muzicală specifică. Dar el se bazează pe improvizație, pe module sonore care sunt orchestrate diferit.

Lăutarii pot fi de geniu, dar fără note muzicale nu ar exista muzica ca artă.

Și swing-ul? Păi cele mai cunoscute melodii sunt fie franceze (My Way) fie croate (Stranger in the night) sau italiene. Dean Martin și Frank Sinatra fiind italieni.

Amestecul de informație culturală e atât de mare încât nu are timp să se stabilizeze și tinde să se întindă fără să se adâncească.

Marii actori americani sunt instruiți după metode rusești. Stanislavski e la baza a tot ce știu să facă și Brando și Marlyn Monroe ș.a.m.d

Baletul modern american vine din baletul rusești din Paris, și literatura (care e mare) e scrisă în engleză și poartă fără să vrea povara culturii engleze în fiecare frază și paragraf. De la Edgar Alan Poe la Faulkner și Hemingway.

Cel mai grav este că modul de viață american – care domină subconștientul colectiv planetar e și el unul de împrumut.

Israelul în căutarea Țării Sfinte nu e decât o repetiție a cruciadelor creștine de acum un mileniu.

Nu vi se pare ciudat că americanii inventează state fără cultură proprie? Taiwan-ul, Ucraina, Kosovo au orice dar nu identitate culturală proprie.

Despre autor

editor